K/HG/MB

NEDERLANDSCH-BELGISCH-LUXEMBURGSCHE DOUANE UNIE

Redactiecomité voor het Unieverdrag

Brussel, 21 oktober 1957

CRT (57) 21
Herzien

TOELICHTING OP HET VERDRAG
TOT INSTELLING VAN DE BENELUX ECONOMISCHE UNIE EN OP DE BIJLAGEN

De economische toenadering tussen het Koninkrijk der Nederlanden, het Koninkrijk België en het Groothertogdom Luxemburg heeft zich sedert de Bevrijding voltrokken met de op 5 september 1944 te Londen ondertekende Douaneovereenkomst als uitgangspunt.

De vervlechting van de economiën der drie landen, de eenmaking van hun buitenlandse economische politiek en de coördinatie hunner ~~interne~~ economische politiek hebben zich geleidelijk ontwikkeld en zijn tot uiting gekomen door het afsluiten van afzonderlijke overeenkomsten, welke tezamen vrijwel alle sectoren van de economie omspannen.

Het onderhavig Verdrag dat de Economische Unie tussen Nederland, België en Luxemburg bezegelt, kan worden gezien als het sluitstuk van hetgeen in vroegere regelingen is tot stand gebracht. Tegelijkertijd worden in het Verdrag de uiteindelijke doelstellingen van de economische integratie van de drie partnerlanden omschreven, benevens de middelen waardoor deze doelstellingen moeten worden verwezenlijkt en de overgangsbepalingen die daarop betrekking hebben.

De grondslag van de door het Verdrag ingestelde Economische Unie is het vrije verkeer van personen, goederen, diensten en kapitaal, alsmede de gelijke behandeling welke deze ondergaan op ieder der grondgebieden van de partnerlanden. Deze Unie houdt enerzijds een voldoende coördinatie in van de binnenlandse economische politiek en anderzijds het voeren van een gemeenschappelijke politiek terzake van de economische betrekkingen met derde landen.

Het op 25 maart 1957 te Rome ondertekende Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap heeft in grote lijnen dezelfde doelstellingen als het Benelux-verdrag, nl. een economische unie, waarvan de hoofdkenmerken in het voorgaande zijn vermeld. Het voornaamste verschil tussen de beide Verdragen is gelegen in het tempo en het stadium van verwezenlijking van de doelstellingen. De Europese Economische Gemeenschap zal het huidige integratiepeil van Benelux eerst na verloop van een betrekkelijk lange overgangsperiode bereiken, terwijl in Benelux de gemeenschappelijke markt reeds in belangrijke mate een realiteit is. Het komt dus wenselijk voor de in vele jaren van gemeenschappelijk streven verkregen resultaten te bevestigen, zonder te wachten tot een gelijke mate van samenwerking door de Europese Economische Gemeenschap wordt bereikt.

© NA, 2.05.118, Buitenlandse Zaken, Blok 2, 1955-1964 (Nationaal Archief, Den Haag) inv.nr. 18838
http://resources.huygens.knaw.nl/europeseintegratie/doc/D00257

Tenslotte zullen de Nederlandse en de Belgische Regering tegelijk met de bovengenoemde overeenkomsten bij briefwisseling een regeling treffen inzake het vraagstuk van de Rijnvaart-premies.

o

o o

VERDRAG - DEEL 1

Artikel 1

Artikel 1, dat Deel 1 inleidt, stelt de Economische Unie in en geeft een opsomming van de in het voorgaande uiteengezette grondslagen.

Het Koninkrijk der Nederlanden, het Koninkrijk België en het Groothertogdom Luxemburg zijn partij bij de Economische Unie ; dit betekent een verschil met de Nederlands-Belgisch-Luxemburgse Douaneovereenkomst van 5 september 1944 en 14 maart 1947 en het Voor-Unie-akkoord van 15 oktober 1949, waarbij de partijen enerzijds Nederland en anderzijds de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie waren. De Belgisch-Luxemburgse Economische Unie zal echter van kracht blijven en de verhouding tussen Benelux en deze Unie is in artikel 94 geregeld, op overeenkomstige wijze als in artikel 233 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap is geschied ten aanzien van de betrekkingen van deze Gemeenschap met Benelux.

De algemene beginselen van de Economische Unie zijn uitgewerkt in de artikelen 2 tot en met 14 ; deze zijn van toepassing voor zover de bijzondere bepalingen van het Verdrag (Deel 3) geen afwijkingen daarvan bevatten. Zij vormen voor zover nodig de basis voor de uitlegging en toepassing van deze bijzondere bepalingen.

De artikelen 2 tot en met 5 omschrijven het hoofdkenmerk van de Economische Unie, namelijk het vrije verkeer van personen, goederen, kapitaal en diensten.

Artikel 2

De in dit artikel vermelde beginselen zijn voor het merendeel overgenomen uit het Nederlands-Belgische Vestigings- en Arbeidsverdrag van 20 februari 1933 en uit het Nederlands-Luxemburgse Vestigingsverdrag van 1 april 1933, alsmede uit het Benelux-Arbeidsverdrag van 7 juni 1956 en uit de tussen de drie landen gesloten bilaterale verdragen inzake sociale zekerheid.

Waar anderzijds nog onzekerheid bestaat over de uiteindelijke vorm en mate van integratie in het kader van de Euromarkt, hebben de Beneluxlanden, voor dat deze uiteindelijke toestand wordt bereikt, de mogelijkheid willen openhouden voor de verwezenlijking van een bijzonder nauwe onderlinge integratie.

De rechtmatigheid van deze overwegingen is erkend in artikel 233 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, waarin wordt bepaald dat dit Verdrag geen beletsel vormt voor het bestaan en de voltooiing van de regionale Unie tussen Nederland, België en Luxemburg, voor zover de doelstellingen van die Unie niet zijn bereikt door toepassing van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap. Een overeenkomstige bepaling is opgenomen in artikel 202 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie.

o

o o

Het Verdrag bestaat uit vier delen :

Deel 1 bevat de algemene beginselen welke de doelstellingen van de Economische Unie omschrijven en haar hoofdkenmerken bepalen.

Deel 2 behandelt de instellingen van de Unie en hun organisatie.

Deel 3 bevat, voor zover een nadere uitwerking van de in Deel 1 vermelde beginselen noodzakelijk werd geacht, bijzondere voorschriften ten aanzien van bepaalde gebieden der economie.

Deel 4 bevat de gebruikelijke slotbepalingen.

Het Verdrag gaat vergezeld van een Overgangsovereenkomst en een Uitvoeringsprotocol.

In de Overgangsovereenkomst zijn de gebieden aangegeven, waarop de Economische Unie niet onmiddellijk kan worden verwezenlijkt en voorts met welke termijnen en onder welke voorwaarden de uitzonderingen op de uiteindelijke Verdragstoestand worden afgeschaft.

In het Uitvoeringsprotocol wordt de wijze van uitvoering vastgesteld van een aantal artikelen van het Verdrag en van de Overgangsovereenkomst, hetzij door naar bestaande overeenkomsten te verwijzen, welke op deze wijze in het systeem van de Economische Unie worden ingepast, hetzij door nieuwe regelingen.

Met het oog op de toepassing van sommige bepalingen inzake het wegvervoer is bovendien een Protocol van Ondertekening opgesteld.

In dit artikel wordt ten aanzien van natuurlijke personen enerzijds de vrijheid van het verkeer over de gemeenschappelijke grenzen vastgelegd, anderzijds de nationale behandeling met betrekking tot de in de tweede alinea opgesomde punten.

Men is het erover eens, dat de regeling van lid 2 in dier voege dient te worden geïnterpreteerd, dat de onderdanen van een Hoge Verdragsluitende Partij op het grondgebied van de andere Verdragsluitende Partijen dezelfde behandeling genieten als de eigen onderdanen, die zich in dezelfde situatie bevinden. Dit geldt o.a. ten aanzien van het ingezetenschap ; zo zal b.v. wat de punten e) en f) betreft een Nederlander die Nederlands ingezetene is en tijdelijk in België verblijft, aldaar op dezelfde wijze worden behandeld als een Belg die Nederlands ingezetene is en tijdelijk in België verblijft. De bepaling houdt in, dat de onderdanen der drie landen slechts wat betreft de niet in dit lid opgesomde gebieden als vreemdeling zullen worden beschouwd ; zo zullen b.v. Nederlanders in België niet op grond van het Verdrag de reductie op de spoorwegtarieven genieten, welke aldaar aan bepaalde categorieën van eigen onderdanen wordt verleend.

Het beginsel der nationale behandeling op fiscaal terrein, dat voor natuurlijke personen sub f) is neergelegd, is voor rechtspersonen geregeld in artikel 59.

Van artikel 2 kan ingevolge artikel 55 op bepaalde punten worden afgeweken, wanneer zulks uit overwegingen, welke verband houden met de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of de goede zeden, gewenst wordt geacht.

Voorts zal de uitoefening van de in artikel 61 opgesomde beroepen aan de eigen onderdanen kunnen worden voorbehouden.

Tenslotte zijn voor het door artikel 2 bestreken gebied een aantal overgangsbepalingen neergelegd in de artikelen 2 tot en met 8 van de Overgangsovereenkomst.

Artikel 3

Op het gebied van het onderlinge handelsverkeer betekent de instelling van de gemeenschapplijke markt de afschaffing van alle invoerrechten, belastingen en heffingen alsmede van alle in- en uitvoerbelemmeringen van kwantitatieve, kwalitatieve en valutaire aard.

Het verkeer van goederen (waaronder moeten worden verstaan alle lichamelijke zaken) van het grondgebied van een partnerland naar dat van een ander partnerland kan derhalve op zichzelf geen aanleiding geven tot enige heffing. Behalve op de met name genoemde invoerrechten en accijnzen, heeft deze bepaling ook betrekking op overdrachttaks of omzetbelasting die worden geheven bij de invoer van goederen evenals op heffingen of belastingen terzake van de in- en uitvoer onverschillig of deze worden geheven bij de in- of uitvoer zelve, dan wel bij de afgifte van de vergunning (monopolieheffingen, licentierechten).

Dit artikel verhindert evenwel niet het instellen van heffingen, belastingen of beperkingen, toegepast op de invoer van goederen uit derde landen welke op het grondgebied van een partnerland in het vrije verkeer werden gebracht, zelfs indien zij over het grondgebied van een ander partnerland de Unie binnen zijn gekomen. Voor deze goederen geldt derhalve hetzelfde stelsel als voor goederen uit derde landen, die rechtstreeks in een partnerland worden ingevoerd en ingeklaard.

Het in artikel 3 lid 1 vastgelegde systeem heeft dezelfde strekking als dat van de Douaneovereenkomst van 5 september 1944, verduidelijkt en uitgelegd overeenkomstig het Protocol van 14 maart 1947.

Artikel 3 lid 2 heeft betrekking op de economische en financiële belemmeringen van het onderling handelsverkeer. Wat de produkten betreft, die afkomstig zijn uit een der partnerlanden, heeft de bevrijding van het onderlinge handelsverkeer van de in deze alinea bedoelde belemmeringen grotendeels haar beslag gekregen ingevolge het zgn. Vóór-Unie akkoord van 15 oktober 1949. Voorts had het Protocol inzake de handelspolitiek van 9 december 1953 onder meer tot doel het vrije onderlinge verkeer van goederen afkomstig uit derde landen te verwezenlijken.

Artikel 3 lid 3 heeft ten doel te voorkomen, dat de in lid 1 en 2 omschreven vrijheid illusoir wordt gemaakt door binnenlandse maatregelen van discriminatoire aard jegens de uit de partnerlanden herkomstige goederen. Een overeenkomstig beginsel is reeds opgenomen in het Protocol van 6 juli 1956 betreffende de nationale behandeling bij de aanbesteding van werken en de aankoop van goederen.

Op de vrijheid van het onderlinge goederenverkeer zullen voorlopig uitzonderingen blijven bestaan krachtens enkele bepalingen van de Overgangsovereenkomst ; het betreft de handhaving van enige bestaande beperkingen op het handelsverkeer (artikel 10) ; heffingen en beperkingen ten aanzien van landbouwprodukten en voedingsmiddelen (artikelen 11 t/m 24) ; beperkingen ten aanzien van bepaalde produkten, waarvoor nog geen gemeenschappelijk beleid inzake de buitenlandse handel en de daarop betrekking hebbende betalingen is verwezenlijkt (artikel 26) ; bestaande beperkingen op het gebied van de betalingen (artikel 30) ; heffing van accijnzen en van waarborgrecht (artikel 31) ; heffing van omzetbelasting, overdrachttaks of "impôt sur le chiffre d'affaires" (artikel 32).

Artikel 4 Op grond van het Akkoord betreffende de liberalisering van het kapitaalverkeer van 8 juli 1954, staat het de ingezetenen van elk der drie landen vrij hun kapitaal in het partnerland te beleggen, te realiseren en te verhandelen. Ingevolge artikel 4 wordt de volledige vrijheid op dit gebied ingevoerd, doch een bepaling van de Overgangsovereenkomst (artikel 30) omslaat hierop een voorlopige uitzondering.

Artikel 5 Dit artikel heeft evenals artikel 2 lid 2 b, betrekking op de verlening van diensten waaronder o.m. vallen de vervoerdiensten en de werkzaamheden van banken en verzekeringsmaatschappijen.

Artikel 2 lid 2 b verbiedt binnen het grondgebied van ieder der landen elke discriminatie op grond van de nationaliteit ; artikel 5 veroorlooft daarnaast het verlenen van diensten aan gene zijde van de binnengrenzen (b.v. : een in één van de landen gevestigde onderneming kan haar werkzaamheden uitstrekken tot over de grens, zonder dat de verlening van diensten op grond daarvan aanleiding kan geven tot het opleggen van enigerlei heffing of het instellen van belemmeringen).

Nadere regelen betreffende het vervoerswezen zijn getroffen in de artikelen 85 t/m 89, terwijl de Overgangsovereenkomst (art. 34 en 35) verder ten aanzien van hetzelfde gebied overgangsbepalingen bevat. Tenslotte, bevat de Overgangsovereenkomst eveneens een aantal uitzonderingen op de regel van artikel 5, wat betreft de betalingen (artikel 30) en de omzetbelasting of overdrachttaks op het dienstenverkeer (artikel 32).

Artikel 6 De belemmeringen van economische en financiële aard, welke zich tegen de overschrijding van de binnengrenzen der drie landen zouden verzetten, zijn in beginsel door de bepalingen van de artikelen 2 t/m 5 verboden. Er zijn echter andere hinderpalen die het vrije verkeer in de zin van dit Verdrag kunnen belemmeren. in het bijzonder die welke een middel tot ~~een goed~~ verkapte discriminatie of een verkapte beperking v.d. handel binnen de Lid-Staten vormen.

(art 36 EEG)

Artikel 6 heeft ten doel die hinderpalen, welke ongerechtvaardigde belemmeringen vormen, ter zijde te stellen.

Het heeft meer in het bijzonder betrekking op de belemmeringen van niet-economische en niet-financiële aard die de vrije grensoverschrijding in de weg staan. Het betreft b.v. invoerverboden, ingesteld met het oog op bescherming van de gezondheid of de goede zeden. Het bestrijkt eveneens de wettelijke en uitvoerende voorschriften welke alleen binnenlands werken en die zonder de grensoverschrijding te verhinderen toch het vrije verkeer belemmeren. Voorschriften met betrekking tot de kwaliteit van goederen of ten aanzien van de veiligheid van toestellen kunnen zich b.v. verzetten tegen het vrije verbruik of gebruik in het invoerende land.

Artikel 6 legt bovendien de drie Regeringen de verplichting op samen te werken bij de tenuitvoerlegging van de daarin vervatte bepaling.

De aandacht dient te worden gevestigd op het feit, dat het uitoefenen van toezicht aan de binnengrens of het verrichten van statistische waarnemingen geen belemmeringen in de zin van de bovenbedoelde bepalingen betekenen.

Artikel 7 De concurrentievoorwaarden tussen de drie partnerlanden kunnen niet alleen worden verstoord door het bestaan van belemmeringen in de zin van de artikelen 2 tot en met 6, doch evenzeer door andere overheidsmaatregelen, zoals de toekenning van subsidies welke ten doel hebben het prijspeil in een bepaalde sector te beïnvloeden. Artikel 7 beoogt dergelijke maatregelen te vermijden.

Artikel 8 Artikel 8 lid 1, regelt meer in het algemeen de coördinatie van het binnenlands beleid op economisch, financiël en sociaal gebied. Onder coördinatie wordt hier verstaan het ~~gezamenlijk~~ in overleg optreden van de Regeringen met het oogmerk de voorwaarden te scheppen, nodig voor de economische integratie.

Deze bepaling richt het optreden van de Hoge Verdragsluitende Partijen op de verwezenlijking van de doelstellingen van de Unie, zonder dat het de Regeringen de mogelijkheid ontneemt een normale invloed op de algemene toestand van hun economie uit te oefenen.

Afgezien van de in de Préambule genoemde algemene doelstellingen en van de bijzondere doelstellingen vervat in Hoofdstuk 2 van Deel 3, is het niet wenselijk geacht in dit Verdrag de inhoud van de te volgen economische, financiële en sociale politiek nader te omschrijven. De uitwerking en het voeren van een dergelijke politiek ontwikkelen zich namelijk al naargelang de omstandigheden en de ingenomen standpunten kunnen wijzigingen ondergaan in verband met de feitelijke toestand waar tegenover de overheid zich gesteld ziet.

Artikel 8 lid 2 heeft ten doel te vermijden, dat het optreden van de Hoge Verdragsluitende Partijen wordt doorkruist door de invloed of activiteit van particuliere groeperingen of door misbruiken welke voortvloeien uit een marktbeheersende positie. Het legt daarom de Regeringen de verplichting op een gecoördineerd beleid op dit gebied te volgen en passende maatregelen te treffen teneinde misbruik van economische macht te kunnen tegengaan, een en ander voor zover de concurrentievoorwaarden tussen de Hoge Verdragsluitende Partijen worden verstoord.

Het optreden van de Regeringen op dit gebied zal tot uiting kunnen komen zowel in een verbindendverklaring als in een onverbindendverklaring van privaatrechtelijke overeenkomsten inzake economische samenwerking (zie artikel 11 van het Uitvoeringsprotocol).

Artikel 9

De verwezenlijking van de doelstellingen van de Unie vereist niet alleen coördinatie van de interne politiek, doch eveneens van het beleid inzake de economische betrekkingen met het buitenland. Dit is de strekking van artikel 9. De samenwerking op het gebied van regionale economische integratie wordt eveneens door dit artikel beoogd.

Artikel 10

Artikel 10 herhaalt de beginselen, welke de grondslag vormen van het Protocol van 9 december 1953 inzake de handelspolitiek.

Op dit gebied kan nl. niet worden volstaan met een eenvoudige coördinatie in de zin van artikel 9. Reeds om redenen, welke noodzakelijk voortvloeien uit het begrip gemeenschappelijke markt, is het onvermijdelijk een gemeenschappelijke handelspolitiek te volgen.

Artikel 26 van de Overgangsovereenkomst bepaalt,dat deze gemeenschappelijke politiek vóór 1 januari 1959 volledig verwezenlijkt moet zijn.

Het is duidelijk, zoals overigens uit de vergelijking van artikelen 9 en 10 volgt, dat artikel 10 geen betrekking heeft op de houding en de verbintenissen ten opzichte van of in het verband van internationale instellingen en conferenties.

Ten aanzien van de buitenlandse betalingen voorziet dit artikel verder in de mogelijkheid bij gebrek aan gemeenschappelijke akkoorden parallelle akkoorden af te sluiten, waarvan de inhoud van gelijke strekking is.

Artikel 11

De bepalingen van artikel 11 zijn een uitvloeisel van het in artikel 3 voorziene vrije onderlinge handelsverkeer ; dit artikel regelt de tariefgelijkheid voor alle heffingen aan de buitengrens alsmede de gelijkheid van het regiem van contingenten en vergunningen, d.w.z. van het vaststellen van contingenten en van de voorwaarden waaronder vergunningen worden verstrekt.

Nadere voorschriften met betrekking tot de tenuitvoerlegging van de bepalingen van dit artikel zijn in de Hoofdstukken 3 en 4 van Deel 3 van het Verdrag opgenomen.

Wat betreft het gemeenschappelijke tarief, voorziet de Overgangsovereenkomst in de mogelijkheid tijdelijk autonome heffingen of licentierechten ten aanzien van derde landen in te stellen bij in- en uitvoer van landbouwprodukten en voedingsmiddelen (Hoofdstuk 3). Zo laat zij ook de mogelijkheid open voorlopig autonoom accijnzen, waarborgrechten en omzetbelasting of overdrachttaks te heffen bij invoer uit derde landen (Hoofdstuk 6). Tenslotte stelt deze Overeenkomst voorlopige uitzonderingen in op het contingenteringsstelsel (Artikel 27 tot en met 29).

Artikelen 12 en 13

De artikelen 12 en 13 leggen enkele monetaire regels vast, welke voor de goede werking van de Economische Unie noodzakelijk worden geacht. De partnerlanden voeren in nauw onderling overleg een gecoördineerd beleid op monetair gebied, zonder dat deze samenwerking een monetaire Unie inhoudt.

Indien in ieder land de totale betalingsbalans in evenwicht is en een voldoende mate van convertibiliteit van de voor de handel van de Beneluxlanden belangrijkste deviezen aanwezig is, kunnen de verrekeningen tussen de partnerlanden geen bijzondere moeilijkheden opleveren. Wat dit aangaat bewijst de ervaring der laatste jaren, dat de huidige verhoudingen in het internationale betalingsverkeer bevredigend zijn.

Verzekeringsmoeilijkheden tussen de Benelux-partnerlanden zouden zich echter opnieuw kunnen voordoen in geval van inconvertibiliteit van bepaalde belangrijke deviezen ; het beginsel van nationale verantwoordelijkheid voor de stabiliteit van de munt zou enerzijds het deficitaire land kunnen verhinderen onbeperkt convertibele deviezen over te maken en anderzijds het surplus-land kunnen verhinderen onbeperkt niet-convertibele deviezen te accepteren of onbeperkt krediet te verlenen. Teneinde te vermijden dat een dergelijke toestand een nadelige invloed uitoefent op de werking van de Unie, welke behoudens in geval van uiterste noodzaak beperkingen op het handelsverkeer verbiedt, is het van belang dat regelingen worden getroffen inzake het aanvaarden van niet-convertibele valuta's en tot verlenen van kredieten. Deze regelingen zouden het deficitaire land in staat moeten stellen over een zekere termijn te beschikken voor het herstel van het evenwicht.

Artikel 14

De Regeringen hebben gemeend, dat het terwille van de levensbelangen van een partnerland onder bepaalde omstandigheden noodzakelijk kan zijn, maatregelen te nemen die afwijken van de doelstellingen van het Verdrag. Er is uitdrukkelijk vastgesteld, dat de levensbelangen van één van de Hoge Verdragsluitende Partijen niet alleen in gevaar kunnen worden gebracht door de toestand van de economie in haar geheel genomen, doch eveneens door het optreden van een ernstige crisistoestand in een essentiële sector, welke ernstige gevolgen voor de algemene economische toestand met zich medebrengt.

De clausule van artikel 14 is straf geformuleerd, teneinde te vermijden, dat de ontwikkeling van de Economische Unie nodeloos wordt geremd of dat de Unie een labiel karakter krijgt. De in artikel 14 bedoelde beschermingsmaatregelen worden door het Comité van Ministers bij eenparigheid van stemmen vastgesteld ; zij worden door de belanghebbende regering in overeenstemming met de grondwettelijke voorschriften genomen.

VERDRAG - DEEL 2

Artikel 15

In grote lijnen bestendigt Deel 2 van het Verdrag het bestaan en de huidige organisatie van de instellingen der Unie, welke het resultaat zijn van de in tien jaar nauwe intergouvernementele samenwerking opgedane ervaring.

De Unie wijkt in het bijzonder af van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal alsmede van de Europese Economische Gemeenschap waarin bepaalde aspecten van de beleidsvorming aan gemeenschappelijk instellingen zijn opgedragen, die een onafhankelijke positie tegenover de nationale regeringen innemen. In een Unie die slechts drie partnerlanden telt, waarvan de regeringscentra op zo korte afstand van elkaar zijn gelegen, leek de formule van rechtstreekse intergouvernementele samenwerking de voorkeur te verdienen. De ervaring heeft immers aangetoond, dat deze opzet een regelmatig voortschrijden van de economische integratie heeft mogelijk gemaakt.

Artikel 16

Hoofdstuk I heeft betrekking op het Comité van Ministers, leidend orgaan van de Unie, dat bevoegd is voor alles wat met de Economische Unie verband houdt, de goede werking daarvan verzekert en de noodzakelijke maatregelen voor de verwezenlijking van de doelstellingen van de Unie vaststelt.

Bij het Protocol van 24 juli 1953 betreffende de coördinatie van de economische en sociale politiek werd reeds een Comité van Ministers ingesteld ; de bevoegdheden van dit Comité werden vervolgens bij latere overeenkomsten uitgebreid, met name door het Protocol inzake de handelspolitiek, het Akkoord betreffende de liberalisering van het kapitaalverkeer en het Protocol betreffende de nationale behandeling bij de aanbesteding van werken en de aankoop van goederen.

Artikel 17

Het Comité van Ministers heeft volgens dit artikel een bepaald aantal vaste leden ; dit zullen die leden van de Regeringen zijn wier werkzaamheden hen geregeld met Unie-aangelegenheden in aanraking brengen. Dit betekent geenszins, dat de andere leden der Regeringen van de bijeenkomsten van dit Comité worden uitgesloten. Bij de behandeling van vraagstukken, welke hun verantwoordelijkheid betreffen, zullen zij kunnen worden uitgenodigd teneinde aan de werkzaamheden deel te nemen.

Artikel 18

De besluitvorming in het Comité van Ministers geschiedt bij eenparigheid van stemmen. Het betreft hier de eenparigheid van stemmen van de nationale delegaties, ongeacht het aantal ministers, waaruit deze delegaties bestaan.

Artikel 19

Dit artikel geeft een algemene opsomming van de middelen waarover het Comité van Ministers beschikt. Andere bepalingen van het Verdrag alsmede bepaalde artikelen van de Overgangsovereenkomst en van het Uitvoeringsprotocol verlenen het Comité bevoegdheid op bijzondere beleidsgebieden.

Artikel 19 lid b) geeft het Comité van Ministers bevoegdheid overeenkomsten op te stellen, die aan de Hoge Verdragsluitende Partijen ter ondertekening worden voorgelegd en zo nodig aan parlementaire goedkeuring worden onderworpen.

Artikelen 20 tot en met 22

Deze artikelen behoeven geen toelichting.

Artikel 23

Hoofdstuk 2 is aan de Raadgevende Interparlementaire Raad gewijd, ingesteld bij de Overeenkomst van 5 november 1955, welke de samenstelling, de bevoegdheid en de werkwijze van de Raad regelt. Deze Overeenkomst gaat verder dan de gebieden welke door het Verdrag worden bestreken ; het is daarom wenselijk voorgekomen te volstaan met een verwijzing naar deze Overeenkomst.

Artikel 24

De Regeringen hebben het nuttig geacht een organieke band te scheppen tussen de Interparlementaire Raad en de instelling van de Economische Unie welke met de beleidsvorming is belast. Dit is het doel van artikel 24.

Artikel 25

Hoofdstuk 3 heeft betrekking op de Raad van de Economische Unie, welke als voornaamste taak heeft zorg te dragen voor de coördinatie van de werkzaamheden der Commissies en Bijzondere Commissies. De Raad bezit echter ook een initiatiefrecht en kan in voorkomende gevallen met de uitvoering van bepaalde maatregelen worden belast.

Artikel 26

Dit artikel bepaalt, dat het Comité van Ministers het aantal leden van de Raad vaststelt. Naar het oordeel der Verdragsluitende Partijen behoort dit aantal niet veel hoger dan 20 te zijn.

In verband met het feit dat de Raad de schakel tussen het Comité van Ministers en de Commissies vormt, is het noodzakelijk voorgekomen elke Commissie in de Raad te doen vertegenwoordigen. In het algemeen zullen de Commissies door de Voorzitters van de nationale delegaties worden vertegenwoordigd.

De Bijzondere Commissies zijn niet bij voortduring in de Raad vertegenwoordigd aangezien hun werkzaamheden slechts van bijzonder of tijdelijk karakter zijn. Deze Commissies zullen echter steeds worden uitgenodigd zich in de vergaderingen van de Raad te doen vertegenwoordigen wanneer deze laatste vraagstukken behandelt, welke tot hun bevoegdheid behoren.

Wat het in lid 2 bedoelde voorzitterschap van de Raad aangaat, staat het de Regeringen vrij hun Voorzitter buiten de leden van hun nationale delegaties in de Commissies te kiezen.

Artikel 27 Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikelen 28 t/m 32 Hoofdstuk 4 is aan de Commissies en Bijzondere Commissies gewijd.

De artikelen van dit hoofdstuk hebben als gevolg dat het bestaan van de op dit ogenblik werkende Commissies wordt bevestigd. Een wijziging in het huidige stelsel dient echter te worden vermeld : de taak van de Commissie voor Douane en Belastingen is ruimer dan die van de Administratieve Raad voor de Douaneregelingen, welke zij vervangt ; alle belastingen vallen namelijk in het vervolg binnen het werkterrein dezer Commissie.

De Commissies en Bijzondere Commissies hebben een drieledige opdracht : naast een recht van initiatief draagt artikel 30 hun bepaalde uitvoerings- en controlewerkzaamheden op.

Artikelen 33 t/m 39 Hoofdstuk 5 heeft betrekking op het Secretariaat-Generaal.

De organisatie en bevoegdheden van dit Secretariaat komen in grote lijnen overeen met die van het huidige Secretariaat-Generaal van de Raden, waarvan de oorsprong en statuten voortvloeien uit de Douaneovereenkomst van 5 september 1944, verduidelijkt en uitgelegd overeenkomstig het Protocol van 14 maart 1947.

Er is een bepaling van dit hoofdstuk die bijzondere aandacht verdient, namelijk artikel 37 lid 2 dat voor de regeling van verschillende financiële kwesties naar een later te sluiten overeenkomst verwijst ; bij de opstelling van deze overeenkomst zullen de opmerkingen, die de Rekenkamers der drie landen over het toezicht op de uitvoering der begrotingen hebben geuit, in overweging kunnen worden genomen.

Artikel 40 Hoofdstuk 6 heeft betrekking op de gemeenschappelijke diensten. Tot dusverre is er geen aanleiding geweest dergelijke diensten in te stellen, doch het Verdrag verleent aan het Comité van Ministers de bevoegdheid hiertoe indien zulks mocht nodig blijken.

Artikel 41 Hoofdstuk 7 heeft betrekking op het College van Scheidsrechters.

Verschillende Beneluxverdragen bevatten in het verleden bepalingen met betrekking tot beslechting van geschillen door arbitrage. Het Unieverdrag stelt één enkel arbitragestelsel in voor alle geschillen, die tussen de partnerlanden zouden kunnen rijzen ten aanzien van de toepassing zowel van het Verdrag als van de overeenkomsten welke betrekking hebben op de doelstellingen van dit Verdrag.

Artikel 42 De omstandigheden waaronder de Unie thans werkt, noodzaken geenszins tot de instelling van een permanent Hof. Teneinde te vermijden dat zich vertragingen bij de procedure voordoen, worden de scheidsrechters van tevoren aangewezen.

Artikel 43 Het doel van dit artikel is de continuïteit van de jurisprudentie te verzekeren, met name wat betreft de interpretatie van het Verdrag en van de overeenkomsten welke betrekking hebben op de doelstelling van dit Verdrag.

Artikel 44 Het leek gewenst, dat het geschil slechts voor het College van Scheidsrechters wordt gebracht, nadat door het Comité van Ministers naar een oplossing is gestreefd.

Artikel 45 De arbitrageregeling heeft in de eerste plaats ten doel de beslechting van rechtsgeschillen. Het College van Scheidsrechters kan de partijen echter voorstellen tot minnelijke schikking doen ; aanvaarden zij deze voorstellen niet, dan is het College van Scheidsrechters verplicht, alsnog uitsluitend op grond van de eerbiediging van het recht vonnis te wijzen.

Indien de partijen daarmede instemmen kan de beslechting van een geschil op billijkheidsargumenten steunen. In dit verband zij gewezen op de Overgangsovereenkomst, welke bepaalt, dat het College van Scheidsrechters steeds ex aequo et bono uitspraak doet in geschillen, welke voortvloeien uit de toepassing van de overgangsregeling, die op het gebied der overheidsaanbestedingen is getroffen (art. 4, lid 2).

Artikel 46 Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 47 De bij het Verdrag bepaalde arbitrage-procedure veronderstelt dat de geschillen tweezijdig zijn. Indien de derde Partij een afwijkend belang wenst te verdedigen, zal dit haar alleen mogelijk zijn door van haar kant een afzonderlijke arbitrage te verzoeken.

Artikel 48 Dit artikel betreft het geval, dat het College van Scheidsrechters van oordeel is, dat een nationaal overheidsorgaan een handeling heeft verricht in strijd met het Verdrag of met de overeenkomsten welke betrekking hebben op de doelstellingen van dit Verdrag, terwijl de Hoge Verdragsluitende Partij waaronder dit overheidsorgaan ressorteert niet over de rechtsmiddelen beschikt om deze handeling ongedaan te maken. Deze Hoge Verdragsluitende Partij is in dat geval verplicht schadeloosstelling te verlenen. Indien de aard en omvang van de schadevergoeding betwist worden, is het College van Scheidsrechters bevoegd deze vast te stellen.

Artikelen 49 en 50

Deze artikelen spreken voor zichzelf.

Artikel 51

Een geschil dat tussen Beneluxlanden rijst kan eveneens hetzij de interpretatie, hetzij de toepassing van de Verdragen tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap of van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie in het geding brengen. In dat geval zal het geschil bij voorrang voor het door genoemde Verdragen ingestelde Gerechtshof worden gebracht en het zal slechts bij het College van Scheidsrechters worden aanhangig gemaakt, indien het Gerechtshof zich onbevoegd verklaart. Deze bepaling heeft ten doel tegenstrijdigheid in de beslissingen van het Gerechtshof van de Europese Gemeenschappen en van het College van Scheidsrechters van Benelux te voorkomen, terwijl men het ontstaan van een leemte in de jurisdictie vermijdt.

Artikelen 52 en 53

Deze artikelen behoeven geen toelichting.

Artikel 54

Hoofdstuk 8 heeft betrekking op de Economische en Sociale Raad van Advies.

Tijdens de in oktober 1952 te Knokke gehouden Ministersconferentie, werd een Speciale Commissie ingesteld, waarin onder voorzitterschap van de Ministers van Economische en Sociale Zaken, vertegenwoordigers van het bedrijfsleven zitting hadden. Deze Commissie is slechts eenmaal bijeen gekomen, doch daaruit is geregeld overleg tussen de centrale organisaties van het bedrijfsleven in de drie landen voortgevloeid.

Dit artikel heeft ten doel dit contact een officiële basis te geven en de daartoe opgerichte instelling adviserende bevoegdheid te verlenen.

VERDRAG - DEEL 3

Dit deel bevat de bijzondere bepalingen, die de uitwerking vormen van enige beginselen van Deel 1 van het Verdrag. Daarnaast omschrijft Deel 3 de gebieden, ten aanzien waarvan het Comité van Ministers bevoegd is beslissingen te nemen, die voor de drie Hoge Verdragsluitende Partijen bindend zijn. In een aantal gevallen is voorzien dat de beginselen van het Verdrag in bijzondere overeenkomsten worden verwerkt.

HOOFDSTUK 1

Hoofdstuk 1, dat betrekking heeft op de beginselbepaling van artikel 2 van dit Verdrag, regelt de rechten en verplichtingen, die voortvloeien uit het vrije verkeer van personen, uit de nationale behandeling die de partnerlanden aan elkanders onderdanen verzekeren en uit de uitoefening van economische en beroepswerkzaamheden.

Artikelen 55 en 56

Deze artikelen verwijzen naar later te sluiten overeenkomsten ten aanzien van twee soorten problemen inzake het vrije verkeer van personen en hun wettelijke en gerechtelijke bescherming. Ingevolge de Overgangsovereenkomst artikel 1) zullen deze overeenkomsten vóór 1 januari 1959 dienen te worden gesloten. Afgezien van de bepalingen van Deel 1 van het Verdrag en meer in het bijzonder van artikel 2, wordt deze materie voorlopig door het op 20 februari 1933 tussen Nederland en België gesloten Vestigings- en Arbeidsverdrag geregeld, alsmede door het op 1 april 1933 tussen Nederland en Luxemburg gesloten Vestigings- en Arbeidsverdrag (artikel 1 van het Uitvoeringsprotocol) en door de desbetreffende bepalingen van de Overeenkomst inzake de Economische Unie tussen België en Luxemburg van 25 juli 1921.

Artikel 55 bevat meer in het bijzonder de mogelijkheid bij overeenkomst beperkingen vast te stellen op het vrije verkeer en op het recht van vestiging, een en ander op grond van overwegingen die verband houden met de openbare orde en soortgelijke overwegingen.

Artikel 56 bepaalt, dat de wettelijke en gerechtelijke bescherming nader zullen worden omschreven, voor zover deze omschrijving ondanks het grondbeginsel van artikel 2 lid 2 letter g. noodzakelijk mocht blijken.

Artikel 57

Deze bepaling verleent in het bijzonder bij toepassing van eventuele huurwetten recht op nationale behandeling.

Artikel 58

Dit artikel bepaalt dat de werkzaamheden van vennootschappen van een der partnerlanden op het grondgebied van een ander partnerland aan dezelfde behandeling zijn onderworpen als die van de nationale vennootschappen.

Deze regel kent echter een uitzondering en wel op het gebied van verzekeringen, spaarkassen en bouwkassen ; dit spruit voort uit de bijzondere zorg der overheid voor de belangen van de verzekerden. De wetgeving, waaraan deze vennootschappen in de diverse landen zijn onderworpen, legt de nationale vennootschappen nl. verplichtingen op, die niet voor buitenlandse vennootschappen gelden.

De draagwijdte van deze uitzondering dient nader te worden omschreven in een overeenkomst, welke binnen een termijn van vijf jaar moet worden opgesteld (zie artikel 6 van de Overgangsovereenkomst). In afwachting daarvan is het tweede lid van dit artikel niet van toepassing op verzekeringen, spaarkassen en bouwkassen.

Artikel 59

Zoals in het commentaar op artikel 2 lid 2 is vermeld, verleent dit artikel aan vennootschappen, die hun fiskaal domicilie op het grondgebied van een andere Hoge Verdragsluitende Partij hebben, het recht op nationale behandeling op fiskaal gebied. Deze bepaling is enigzins ruimer gesteld dan de overeenkomstige bepaling van de Arbeids- en Vestigingsverdragen van 1933, welke geen regels geven voor vennootschappen, opgericht volgens het recht van een der partnerlanden, terwijl hun fiskale woonplaats op het grondgebied van een ander partnerland is gevestigd.

Artikel 60

Artikel 60 verwijst naar bijzondere overeenkomsten voor de toekenning van nationale behandeling bij het verrichten van arbeid in loondienst en bij aanspraken inzake sociale zekerheid. Deze vraagstukken zijn in het onderhavige geval respectievelijk geregeld in het Benelux-Arbeidsverdrag van 7 juni 1956 (artikel 3 van het Uitvoeringsprotocol) alsmede door de bilaterale verdragen van 29 augustus 1947, 3 december 1949 en 8 juli 1950 ; verder door de door de Hoge Verdragsluitende Partijen gesloten multilaterale overeenkomsten (artikel 4 van het Uitvoeringsprotocol).

Artikel 61

Uitzonderingen op het beginsel van de nationale behandeling van personen zijn in artikel 61 lid 1 vervat, evenals in de Vestigings- en Arbeidsverdragen van 1933. Zij hebben betrekking op bepaalde economische en beroepswerkzaamheden van bijzondere aard, zoals b.v. de overheidsdienst.

Aangezien het niet uitgesloten is dat de Luxemburgse wetgeving in de toekomst in plaats van de desbetreffende nationale diploma's, de geldigheid van buitenlandse medische en met de medische wetenschap verbandhoudende diploma's zal erkennen, zouden de Luxemburgse autoriteiten, indien dit het geval mocht zijn, iedere controle op het toetreden tot de betrokken beroepen verliezen, indien de in lid 2 vervatte waarborg niet meer voor Luxemburg zou gelden. Het lijkt daarom billijk ten aanzien van de uitoefening van deze beroepen in Luxemburg een uitzondering op het beginsel van de nationale behandeling te maken.

Ten aanzien van de visserij in de territoriale wateren vermeldt de Overgangsovereenkomst (artikel 3) een uitzondering met een termijn van vijf jaar.

Lid 2 bepaalt, dat het Verdrag geen wijziging brengt in de nationale bepalingen met betrekking tot de diploma's, welke voor de uitoefening van bepaalde beroepen worden vereist.

Artikelen 62 en 63

Deze artikelen, die steunen op de in de artikelen 2, 3 en 5 van het Unieverdrag geformuleerde beginselen, bevatten de basisbepalingen uit het Protocol betreffende de nationale behandeling bij de aanbesteding van werken en de aankoop van goederen van 6 juli 1956 ; zij breiden de toepassing hiervan echter uit tot de lagere publiekrechtelijke lichamen (artikel 63, lid B, b), zelfs indien de Staat geen daadwerkelijke invloed daarop uitoefent.

Het non-discriminatiebeginsel van artikel 62 heeft betrekking op de aanbestedingen van overheidsinstellingen, voor zover daarmede een behoeftevoorziening van de in artikel 63 opgesomde instellingen wordt beoogd ; hieronder vallen derhalve niet de overheidstransacties, die een ander doel beogen (b.v. uit de markt nemen van produkten). De volledige toepassing van deze bepaling zal slechts geleidelijk kunnen worden verwezenlijkt ; in verband hiermede zullen de lagere publiekrechtelijke lichamen in Nederland en de gewestelijke en plaatselijke lichamen in België en Luxemburg eerst na afloop van een periode van ten hoogste drie jaar verplicht worden dit beginsel voor al hun aanbestedingen toe te passen (Overgangsovereenkomst, artikel 5).

De Overgangsovereenkomst stelt bovendien een termijn van ten hoogste drie jaar vast, gedurende welke in bepaalde gevallen nog maatregelen kunnen worden genomen, die afwijken van het beginsel der nationale behandeling (artikel 4).

HOOFDSTUK 2

Hoofdstuk 2 vormt een nadere uitwerking van het in artikel 8 opgenomen beginsel inzake de coördinatie van het beleid en wel betreffende de investeringen, de landbouw en het vervoer, alsmede het sociale en monetaire beleid.

Artikel 64

Wat betreft de coördinatie van het investeringsbeleid, schakelt artikel 64 het Comité van Ministers in en bepaalt hiervoor de procedure.

Artikelen 65 tot en met 67

De artikelen 65 tot en met 67 hebben betrekking op het landbouwbeleid.

Artikel 65 omschrijft de algemene doelstellingen van dit beleid zoals dit ook in de vroegere overeenkomsten is geschied.

Artikel 66 bevat een speciale ontsnappingsclausule voor de landbouw, welke is overgenomen uit de Ministeriële Beslissing van 3 mei 1955 inzake de harmonisatie van de landbouwpolitiek. Artikel 67 verleent een bijzondere positie aan de Luxemburgse landbouw wat betreft de toepassing van deze clausule, in verband met de minder gunstige natuurlijke verhoudingen in dit land.

Het zou nl. noodzakelijk kunnen zijn beschermingsmaatregelen op landbouwgebied te nemen, zonder dat in de zin van artikel 14 van het Verdrag de levensbelangen van een der Hoge Verdragsluitende Partijen in gevaar zijn. De structurele en organisatorische verschillen welke de landbouw in de drie landen vertoont, billijken nog de tijdelijke uitzonderingsbepalingen, welke in Hoofdstuk 3 van de Overgangsovereenkomst ten gunste van de landbouw zijn opgenomen ; deze laatste bepalingen zijn eveneens uit vroegere overeenkomsten overgenomen en wel voornamelijk uit de Protocollen van 1947 en 1950.

Artikel 68

Dit artikel geeft de grondbeginselen voor de oplossing van de concrete vraagstukken, welke uit de nauwe samenwerking tussen de Hoge Verdragsluitende Partijen op transportgebied zullen voortvloeien.

Voor de verklaring van de uitdrukkingen "lasten en voordelen" wordt naar artikel 9 van het Uitvoeringsprotocol verwezen.

Artikel 69

Dit artikel stelt het beginsel van een gemeenschappelijk beleid met betrekking tot de zeehavens vast en omschrijft de doelstellingen daarvan. Dit is het enige gebied waarop ingevolge het Verdrag de toenadering inzake het binnenlands economisch beleid zelfs het volgen van een gemeenschappelijke politiek inhoudt.

Artikel 70

Dit artikel voert het beginsel van overleg met het georganiseerde bedrijfsleven in ten aanzien van de coördinatie van het sociale beleid ; het stelt de algemene doelstellingen van dit beleid vast.

Artikel 71

Dit artikel ruimt de circulatiebanken de plaats in die hun toekomt bij het voeren van het monetaire en financiële beleid ~~en wel~~ door hun medewerking aan de werkzaamheden van de door het Verdrag ingestelde bevoegde Commissie te verzekeren.

HOOFDSTUK 3

Hoofdstuk 3 bevat bijzondere bepalingen omtrent de samenwerking terzake van de economische en financiële betrekkingen met het buitenland. Dit hoofdstuk geeft een nadere uitwerking van de artikelen 9, 10, 11 en 13 en is in grote trekken gebaseerd op het Protocol inzake de handelspolitiek van 9 december 1953.

Artikelen 72 tot en met 74

Deze artikelen bepalen de taak van het Comité van Ministers bij het uitwerken en voeren van de gemeenschappelijke handelspolitiek. Het Comité wordt hierbij gemachtigd gemeenschappelijke delegaties af te vaardigen naar internationale economische conferenties en organisaties.

Artikel 75 Dit artikel verbiedt de Hoge Verdragsluitende Partijen maatregelen te treffen, welke de mededinging van Beneluxondernemingen op buitenlandse markten zouden verstoren ; een en ander in navolging van de bepalingen van artikel 7 betreffende de binnenlandse markt.

Artikel 76 Door dit artikel wordt naar een vóór 1 januari 1959 op te stellen overeenkomst verwezen (Overgangsovereenkomst artikel 29), ten aanzien van wederzijdse bijstand welke de gerechtelijke en overheidsinstellingen elkaar verlenen met het oog op een doelmatige werking van de in- uit en doorvoer-regelingen.

Artikel 77 De bepaling van dit artikel is gegrond op dezelfde beginselen en beantwoordt aan dezelfde overwegingen als de bepaling van artikel 13.

HOOFDSTUK 4 Hoofdstuk 4 behandelt de douane- en belastingaangelegenheden en is gebaseerd op de Douane-Overeenkomst, op het Verdrag tot unificatie van accijnzen en van het waarborgrecht alsmede op de verdragen nopens wederkerige bijstand inzake de invordering van belastingsschulden en nopens samenwerking op het stuk van douanen en van accijnzen.

Artikel 78 Dit artikel bevat een bepaling inzake de toepassing van het in artikel 11 omschreven beginsel van gemeenschappelijkheid van de tarieven. Deze tarieven worden in gemeenschappelijk overleg vastgesteld of door multilaterale overeenkomsten waarbij de Beneluxlanden partij zijn.

De wijze van heffing wordt tegelijk met de vaststelling van de gemeenschappelijke tarieven bepaald, en met name omdat de heffingen terzake van de invoer ook in andere vorm dan in de vorm van eigenlijke invoerrechten kunnen geschieden.

De ten aanzien van de heffing voorziene regeling is eveneens van toepassing met betrekking tot de teruggave van rechten.

Ingevolge artikel 5 van het Uitvoeringsprotocol is het gemeenschappelijk tarief van invoerrechten, waarvan in de artikelen 11 en 78 van het Unieverdrag sprake is, het tarief dat de Beneluxlanden bij de inwerkingtreding van het Unieverdrag toepassen.

Artikel 79 Ten aanzien van de omzetbelasting, de overdrachttaks en de "impôts sur le chiffre d'affaires" stelt het Verdrag niet het beginsel van gemeenschappelijke stelsels en tarieven. Deze dienen in elk der landen echter zodanig te zijn, dat zij het door het Verdrag omschreven vrije verkeer niet belemmeren en op de respectieve grondgebieden de mededinging tussen partnerlanden niet verstoren.

De ervaring zal leren op welke wijze een voldoende coördinatie en overeenstemming tussen de traditionele belasting- en heffingstelsels kan worden bereikt.

In afwachting daarvan behouden ingevolge artikel 32 van de Overgangsovereenkomst de partnerlanden de bevoegdheid autonoom de omzetbelasting, de overdrachttaks, "de impôts sur le chiffre d'affaires" en andere soortgelijke belastingen te heffen.

Artikel 80

Wat betreft de accijnzen en het waarborgrecht, stelt dit artikel gemeenschappelijke rechten in, zoals bepaald bij de op 18 februari 1950 te 's-Gravenhage ondertekende Overeenkomst, welke door het Uitvoeringsprotocol (artikel 6) in het Verdrag wordt verwerkt. Aangezien deze Overeenkomst nog niet volledig in werking is getreden, staat artikel 31 van de Overgangsovereenkomst de Hoge Verdragsluitende Partijen tijdelijk toe autonoom de rechten te heffen welke zij thans toepassen.

Ten behoeve van de Luxemburgse wijnbouw handhaaft lid 2 de vrijstelling van accijns binnen de Economische Unie voor uit verse druiven vervaardigde niet-mousserende wijnen.

Artikel 81

Dit artikel bepaalt op welke wijze de vaste nominale tarieven van de verschillende geunificeerde rechten zullen worden aangepast in geval een van de Hoge Verdragsluitende Partijen zijn muntpariteit mocht wijzigen.

Artikel 82

Dit artikel bepaalt, dat indien in een gemeenschappelijk tarief de rechten in de munteenheden van de onderscheiden landen zijn uitgedrukt, het in concrete verschuldigde bedrag in de munteenheid van het land waar de schuld is ontstaan, wordt uitgedrukt. De wijze waarop de schuld wordt voldaan, wordt autonoom door elk der Hoge Verdragsluitende Partijen bepaald.

Artikel 83

De wederzijdse bijstand voorzien in dit artikel, vormt een van de noodzakelijke vereisten van een Economische Unie.

De wijze van uitvoering hiervan wordt ingevolge artikel 7 van het Uitvoeringsprotocol bepaald door het Verdrag nopens wederkerige bijstand inzake de invordering van belastingsschulden en door het Verdrag nopens de samenwerking op het stuk van douanen en van accijnzen, beide op 5 september 1952 te Brussel ondertekend.

Artikel 84

Dit artikel gaat uit van het beginsel, dat de opbrengst van heffingen ten goede dient te komen aan het land waar de consumptie plaats vindt, onverschillig welk partnerland de heffing heeft verricht.

De artikelen 12 en 16 lid 3 van de Overgangsovereenkomst maken op dit beginsel een uitzondering voor bepaalde heffingen en licentierechten, welke op landbouwprodukten en voedingsmiddelen van toepassing zijn.

Zoals in de artikelen 12, 16, 31 en 32 van de Overgangsovereenkomst wordt bepaald, is artikel 84 niet van toepassing op de heffingen, belastingen en rechten, geheven op produkten die nog niet vrij zijn in het onderlinge verkeer.

HOOFDSTUK 5

Hoofdstuk 5 omschrijft op welke wijze het vrije dienstenverkeer op transportgebied wordt verzekerd.

Artikel 5 van het Verdrag verleent de transportondernemingen de mogelijkheid onder uitsluiting van iedere discriminatie diensten op de grondgebieden van de Hoge Verdragsluitende Partijen aan te bieden ; de artikelen 85 tot en met 89 behouden het Comité van Ministers het recht voor de hierop van toepassing zijnde voorwaarden en voorschriften te bepalen.

Het Verdrag houdt niet de eenmaking van de op transportgebied bestaande nationale regelingen in, noch ten aanzien van de spoorwegen, noch ten aanzien van het wegvervoer of de binnenvaart. Met het oog op de vermelding van de drie vervoermarkten, dient het Verdrag echter een voldoende coördinatie van de nationale regelingen te verzekeren.

Artikel 85

Het Verdrag maakt onderscheid tussen nationaal en internationaal vervoer.

Ingevolge artikel 85 stelt het Comité van Ministers toelatingsvoorwaarden vast met betrekking tot de deelneming aan het nationale vervoer over de weg of per binnenschip door onderdanen van een der partijen op het grondgebied van een der andere partijen waar zij niet zijn gevestigd.

Ten aanzien van het internationale goederenverkeer, het ongeregelde personenvervoer over de weg tussen de drie landen, alsmede het ongeregelde personenvervoer naar derde landen is een geleidelijke liberalisatie voorzien.

Artikel 34 van de Overgangsovereenkomst ~~bepaalt, dat bepaalde quantitatieve beperkingen binnen een tijdvak van drie jaar worden afgeschaft~~.

Artikelen 86 en 87

Ingevolge de artikelen 86 lid 1 en 87 lid 2, wordt het Comité van Ministers belast, ten aanzien van bepaalde aspecten van het vervoer, uitvoerings- en controlemaatregelen vast te stellen ; het Protocol van Ondertekening bepaalt dat deze maatregelen binnen twee jaar dienen te worden uitgewerkt op voorstel van een groep deskundigen.

De toelatingsvoorwaarden tot het internationale wegvervoer, ~~met uitzondering van het ongeregelde personenvervoer~~ naar een derde land van uit een der drie landen door ondernemers, die in een der andere landen zijn gevestigd, worden krachtens artikel 87 lid 1 door het Comité van Ministers vastgesteld. Een uitzondering hierop vormt het ongeregeld personenvervoer n.e. derde land, waarvoor slechts uitvoerings- en controlemaatregelen zijn voorzien.

Artikel 88

Wat de werkingssfeer van artikel 88 betreft, bepaalt artikel 35 van de Overgangsovereenkomst, dat de enige thans bestaande beperkingen, welke in België het vervoer uit Nederland geïmporteerd van rivierzand en -grint belemmeren, in vijf jaar worden opgeheven.

Artikel 89

Dit artikel, dat het beginsel van vrijheid van luchtvervoer eerbiedigt, verstrekt de drie Regeringen richtlijnen met betrekking tot de exploitatie van geregelde internationale luchtdiensten op grond van de artikelen 6 en 7 van het op 7 december 1944 te Chicago gesloten Verdrag inzake de internationale burgerlijke luchtvaart.

HOOFDSTUK 6

Hoofdstuk 6 regelt de samenwerking met betrekking tot de statistiek.

In de praktijk van de Economische Unie zal de kennis van talrijke statistische inlichtingen noodzakelijk zijn.

Artikel 90

Dit artikel schrijft voor dat de partnerlanden de met het oog op een vergelijkende studie van hun economische verhoudingen noodzakelijke statische gegevens dienen op te stellen en deze over en weer uitwisselen.

Artikel 91

Dit artikel bevestigt echter de vertrouwelijke aard welke door de nationale wetgevingen over het algemeen aan bepaalde afzonderlijke statistische gegevens wordt toegekend.

Artikel 92

Gezien het nut van statistische gegevens betreffende het onderling handelsverkeer, verleent dit artikel het Comité van Ministers de bevoegdheid in onderlinge samenwerking statistische waarnemingen te doen verrichten met betrekking tot de omvang van het handelsverkeer aan de gemeenschappelijke grenzen ; dergelijke waarnemingen zullen niet noodzakelijkerwijs de handhaving van controle aan de grens inhouden, indien deze niet meer noodzakelijk mocht zijn uit hoofde van douane- en belastingesformaliteiten.

VERDRAG - DEEL 4

Deel 4 bevat de slotbepalingen.

Artikel 93 Lid 1 van dit artikel bevestigt het beginsel waarbij de toepassing van het Verdrag tot de grondgebieden in Europa wordt beperkt, terwijl lid 2 en 3 de in het Protocol inzake de handelspolitiek van 9 december 1953 vervatte uitzondering wordt overgenomen.

Artikel 94 Dit artikel werd reeds behandeld in de toelichting op artikel 1.

Artikel 95 De Benelux-Unie verkrijgt de gebruikelijke aan vreemde Staten toegekende immuniteiten. Lid 2 verleent de Unie de rechtspersoonlijkheid, in termen welke duidelijk doen uitkomen dat het hier uitsluitend de rechtspersoonlijkheid volgens nationaal recht betreft en niet de volkenrechtelijke rechtspersoonlijkheid.

Artikelen 96 en 97 Deze artikelen spreken voor zichzelf.

Artikel 98 Ingevolge dit artikel vormen de Overgangsovereenkomst en het Uitvoeringsprotocol een integrerend bestanddeel van het Unie-Verdrag ; met name volgt uit dit artikel, dat de Overgangsovereenkomst en het Uitvoeringsprotocol terzelfder tijd en onder dezelfde omstandigheden als het Verdrag in werking zullen treden.

Artikelen 99 en 100 Deze artikelen behoeven geen toelichting.

o

o o

OVERGANGSOVEREENKOMST

Naast een opsomming van de huidige uitzonderingen op het beginsel van de gemeenschappelijke markt, wordt voor het merendeel van deze uitzonderingen in de Overgangsovereenkomst een termijn vastgesteld waarbinnen zij een einde zullen nemen.

Het Comité van Ministers heeft de bevoegdheid bij eenparigheid van stemmen besluiten te nemen inzake de verkorting van de voorgeschreven termijnen of de verlenging daarvan met ten hoogste twee jaar (artikelen 36 en 37).

HOOFDSTUK I

Hoofdstuk I behandelt zowel de uitzonderingen op de bepalingen van de artikelen 2 en 5 als op de bepalingen 55 t/m 63 van het Verdrag (Deel 3, Hoofdstuk I).

Artikel 1

Dit artikel wordt verklaard in de toelichting bij de artikelen 55 en 56 van het Verdrag.

Artikel 2

Aangezien de toelatingsvoorwaarden tot de zelfstandige beroepen in de drie landen nog niet zijn geharmoniseerd, is het noodzakelijk voorgekomen een uitzondering op de in artikel 2 van het Unieverdrag vermelde regel aan te brengen en wel voor een overgangsperiode waarvan de duur op 5 jaar is gesteld. Gedurende deze periode zal het b.v. voor België mogelijk zijn zekere voorwaarden te stellen aan Nederlandse onderdanen, die een beroepsactiviteit of ambacht in België wensen uit te oefenen. In dit geval zullen de voorwaarden niet strenger kunnen zijn, dan de door België ten aanzien van onderdanen van derde landen gestelde voorwaarden en ook niet strenger dan de door Nederland aan Nederlandse onderdanen gestelde voorwaarden. Anderzijds zal Nederland bij toepassing van de nationale wetgeving zekere faciliteiten aan Belgische onderdanen kunnen verlenen.

Artikel 3

De Hoge Verdragsluitende Partijen zullen er op toezien binnen de door dit artikel bepaalde termijn van vijf jaar hun bestaande nationale voorschriften met betrekking tot de visserij in de territoriale wateren te wijzigen.

Artikelen 4 en 5

Dit artikel wordt verklaard in de toelichting bij de artikelen 62 en 63 van het Verdrag.

Artikel 6

Dit artikel wordt verklaard in de toelichting bij artikel 58 van het Verdrag.

Artikel 7

De bij dit artikel voorziene tijdelijke uitzondering is overgenomen uit artikel 3 van het op 7 juni 1956 te 's-Gravenhage ondertekende Arbeidsverdrag. De termijn van vijf jaar is de termijn welke in het Ondertekeningsprotocol van dit Arbeidsverdrag was bepaald.

Artikel 8

De in dit artikel voorziene uitzondering is overgenomen uit het aan het Arbeidsverdrag gehechte Protocol ; het artikel bepaalt een termijn van vijf jaar voor dit voorlopige regiem.

HOOFDSTUK 2 Dit hoofdstuk behandelt de uitzonderingen op het vrije verkeer of op de concurrentie inzake goederen.

Artikel 9 Bepaalde wettelijke voorschriften zijn thans in strijd met de in artikelen 6 en 7 van het Verdrag opgenomen verplichtingen inzake belemmeringen van het vrije verkeer of van de vrije concurrentie. Het leek wenselijk de drie Regeringen een termijn van vijf jaar toe te kennen, teneinde het hun mogelijk te maken de nationale ~~wetgevingen~~ wetgevingen in de door het Verdrag gestelde geest te harmoniseren.

Artikel 10 Dit artikel bepaalt een termijn van vijf jaar voor de uitzonderingen op het handelsverkeer van produkten welke ter uitvoering van het Voor-Unie Akkoord van 15 oktober 1949 nog niet zijn vrijgemaakt en welke niet onder het ten aanzien van bepaalde landbouwprodukten vastgestelde bijzondere regiem vallen.

Deze uitzonderingen betreffen slechts 0,3 % van het totale handelsverkeer tussen Nederland en de B.L.E.U.

Hoofdstuk 3 Dit hoofdstuk behandelt de bijzonder uitzonderingen op landbouwgebied.

Artikel 11 Dit artikel wordt verklaard in de toelichting bij de artikelen 65 t/m 67 van het Verdrag.

Artikel 12 Dit artikel machtigt de Hoge Verdragsluitende Partijen op het onderling handelsverkeer van landbouwprodukten en voedingsmiddelen heffingen of rechten toe te passen (monopolieheffingen, licentierechten, enz.), voor zover deze eveneens ten aanzien van derde landen worden toegepast.

Artikelen 13 t/m 21 De bepalingen van deze artikelen zijn uit de verschillende landbouwprotocollen overgenomen (Protocol van de te Brussel op 9 mei 1947 tussen de Ministers van Landbouw van Nederland, België en Luxemburg gehouden besprekingen betreffende landbouwvraagstukken ; Protocol vastgesteld door de Regeringen van Nederland, België en Luxemburg tijdens de te Luxemburg op 20 en 21 oktober 1950 gehouden Ministeriële besprekingen ; conclusies der bijeenkomst der Ministers gehouden te 's-Gravenhage op 28 en 29 december 1950).

Artikel 22

De bepalingen van dit artikel vormen een volledige bevestiging van de Beslissing van het Comité van Ministers nopens de harmonisatie van de landbouwpolitiek genomen te Brussel op 3 mei 1955.

Artikelen 23 t/m 25

Deze artikelen behoeven geen toelichting.

HOOFDSTUK 4

Dit hoofdstuk behandelt de Overgangsbepalingen inzake de economische en financiële betrekkingen met het buitenland.

Artikel 26

Ingevolge het Protocol inzake de handelspolitiek van 9 december 1953, dient de verwezenlijking van de gemeenschappelijke handelspolitiek op 18 augustus 1958 voltooid te zijn. Het leek echter wenselijk deze termijn met enkele maanden te verlengen.

Ingevolge lid 3 van dit artikel kunnen waarnemers van de partnerlanden de onderhandelingen met derde landen gedurende de overgansperiode bijwonen ; dit bevestigt het thans geldende gebruik, dat op het Protocol van de op 2 en 3 mei 1947 te Brussel gehouden Ministeriële besprekingen steunt.

Artikelen 27 en 28

Bepaalde uitzonderingen op de gemeenschappelijke handelspolitiek zullen ook na 1 januari 1959 nog recht van bestaan kunnen hebben ; dit wordt door de artikelen 12, 27 en 28 bevestigd, die op de toepassing van het Protocol inzake de handelspolitiek steunen.

Artikel 29

Dit artikel wordt verklaard in de toelichting bij artikel 76 van het Verdrag.

HOOFDSTUK 5

Dit hoofdstuk regelt de overgangsbepalingen met betrekking tot de betalingen tussen ingezetenen van de drie landen.

Artikel 30

Aangezien de Beneluxlanden nog een eigen deviezenregiem voeren, is het niet mogelijk de betalingen tussen ingezetenen onmiddellijk vrij te maken.

Waar voorts de deviezenvoorschriften van de Beneluxlanden afhankelijk zijn van de algemene verhoudingen in het internationale betalingsverkeer, is het niet mogelijk geweest een termijn te stellen voor de afschaffing van de huidige beperkingen, waarvan de invloed op het goederen- en dienstenverkeer (lid 3) meer formeel dan reëel is.

HOOFDSTUK 6

Dit hoofdstuk behandelt de Overgangsbepalingen op het gebied van douane- en belastingaangelegenheden.

Artikelen 31 en 32

Deze artikelen worden verklaard in de toelichting bij de artikelen 3, 5, 7, 79 en 80 van het Verdrag.

Artikel 33

Het gaat in dit artikel om belastingen, welke niet terzake van in-, uit- of doorvoer worden geheven (directe belastingen, registratie rechten, motorrijtuigenbelasting enz.).

De eenmaking van dergelijke belastingen is niet noodzakelijk voor de verwezenlijking van de Unie.

De harmonisatie van de regelingen betreffende deze belastingen wordt door de artikelen 7 en 8 van het Verdrag voorgeschreven. Artikel 33 vermeldt meer in het bijzonder, dat deze harmonisatie gedurende de overgangsperiode geleidelijk zal plaats vinden.

HOOFDSTUK 7

Dit hoofdstuk heeft betrekking op de overgangsbepalingen op het gebied van het vervoerwezen.

Artikelen 34 en 35

De noodzaak van deze artikelen blijkt uit de toelichting bij de artikelen 85 t/m 89 van het Verdrag.

HOOFDSTUK 8

Dit hoofdstuk is aan de slotbepalingen gewijd ; de artikelen 36 en 37 zijn bij het begin van deze memorie toegelicht.

o

o o

UITVOERINGSPROTOCOL

Het Uitvoeringsprotocol stelt de uitvoeringsbepalingen vast ten aanzien van bepaalde voorschriften van het Unieverdrag en van de Overgangsovereenkomst.

Artikelen 1 t/m 8

Deze artikelen bevatten uitvoeringsbepalingen op grond van bestaande overeenkomsten, welke op deze manier in het stelsel van de Economische Unie worden ingepast. Enkele bepalingen van deze overeenkomsten echter en met name op het gebied van de procedure hebben wijzigingen moeten ondergaan om in overeenstemming met de bepalingen van het Verdrag te worden gebracht.

Artikel 1

In afwachting van het inwerkingtreding van de vóór 1 januari 1959 op te stellen Benelux-Vestigingsovereenkomst, verwijst dit artikel naar de bestaande bilaterale Vestigings- en Arbeidsverdragen.

Artikel 2

Voor de uitvoering van de bepalingen betreffende de aanbesteding van werken en de aankoop van goederen verwijst dit artikel naar het bestaande Protocol.

Opgemerkt zij, dat de op grond van de bestaande Protocol genomen Ministeriële Beslissingen evenlang van kracht blijven, als de artikelen waarop zij zijn gebaseerd.

Teneinde de procedure tot wijziging van enkele bepalingen van ondergeschikt belang van dit Protocol te vereenvoudigen, is het nuttig voorgekomen het Comité van Ministers bevoegdheid tot wijziging van deze bepalingen te verlenen.

Dit artikel houdt verband met de artikelen 12, sub 26 en 13 van dit Protocol.

Artikel 3

Dit artikel past het bestaande Arbeidsverdrag in het stelsel van de Economische Unie in : (de omschrijving van handelsreizigers zal door de Luxemburgse delegatie worden opgesteld).

Dit artikel houdt verband met de artikelen 12 sub 25) en 28 en met artikel 14 sub 1 van dit Protocol.

Artikel 4

Op het gebied van de sociale zekerheid bevestigt dit artikel het thans in de Beneluxlanden geldende stelsel.

In de bestaande bilaterale overeenkomsten is een bepaling, welke vaststelt, dat het een land bij het invoeren van een nieuwe wetgeving vrijstaat, de aanspraken op deze wetgeving niet op de onderdanen van zijn partnerlanden toe te passen. Gemeend is, dat dergelijke bepalingen niet in overeenstemming zijn met de Economische Unie ; enerzijds heeft daarom artikel 14, 2), 3) en 4) deze bepalingen voor de duur van het Unieverdrag opgeschort en anderzijds voorziet artikel 4 lid 2 in een oplossing welke aan het beoogde resultaat beantwoordt.

Artikel 5

Artikel 12, 1) schaft de Douane-Overeenkomst van 5 september 1944 af, echter met uitzondering van het daarbij gevoegde tarief. Dit tarief met de later daarop aangebrachte wijzigingen blijft dus bestaan en wordt door dit artikel bevestigd.

Artikel 6

Dit artikel, dat geen toelichting behoeft, houdt verband met artikel 12, 10), dat de opzeggingsclausule van de Overeenkomst van 18 februari 1950 afschaft.

Artikel 7

Dit artikel, dat geen toelichting behoeft, houdt verband met artikel 14, 5), dat de opzeggingsclausule van het Verdrag nopens de samenwerking op het stuk van douanen en van accijnzen afschaft.

De opzeggingsclausule van het Verdrag nopens wederkerige bijstand inzake de invordering van belastingsschulden wordt niet opgeschort, want dit Verdrag bevat eveneens voorschriften op ander gebied, dan dat van de Economische Unie. Wat echter het gebied van de Economische Unie betreft, kan dit Verdrag slechts worden opgezegd indien het wordt vervangen door andere maatregelen ter uitvoering van artikel 83 van het Unieverdrag.

Artikel 8

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikelen 9, 10 en 11

Terwijl de voorgaande artikelen de bestaande overeenkomsten in het Verdrag inpasten, voeren deze artikelen nieuwe uitvoeringsbepalingen in, die bij de toelichting op de artikelen van het Verdrag of van de Overgangsovereenkomst zijn vermeld.

Artikelen 12 en 13

Door deze artikelen worden hetzij bij de inwerkingtreding van het Verdrag, hetzij na afloop van de voor de openbare aanbestedingen gestelde overgangstermijn een aantal overeenkomsten afgeschaft met betrekking tot vraagstukken, welke in het vervolg door het Unieverdrag of door de Overgangsovereenkomst worden geregeld of die in de praktijk geen reden van bestaan meer hebben. Bovendien is het noodzakelijk gebleken eveneens enkele nutteloos geworden artikelen van gehandhaafde overeenkomsten af te schaffen (bijv. : de opzeggingsclausules van deze overeenkomsten).

De afschaffing van de Overeenkomst betreffende een Fonds tot Wederaanpassing (artikel 12, 19)) is gerechtvaardigd door het feit dat het bestaan van dit Fonds tot op heden niet noodzakelijk is gebleken en in de toekomst vermoedelijk niet noodzakelijk zal worden, gezien de geleidelijke ontwikkeling van de integratie.

Artikel 14

De in dit artikel opgesomde overeenkomsten staan in zekere zin los van het Verdrag. Enkele bepalingen van deze overeenkomsten kunnen echter tijdens de duur van het Verdrag niet worden gehandhaafd ; artikel 14 schort derhalve voor dit tijdsbestek de betrokken bepalingen op ; een en ander in tegenstelling tot de in de artikelen 12 en 13 genoemde overeenkomsten, die definitief worden afgeschaft.